

شهرداری و
فرهنگ شهروندی

www.ketabo.ir

مؤلف:
هادی اصلاحی

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران

سرشناسه: اصلاحی، هادی، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور: شهرداری و فرهنگ شهروندی/ مولف هادی اصلاحی.
مشخصات نشر: تهران: نورا، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۸۷ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۴۵-۷۶-۶
وضعیت فهرست: فیا
نویسی
پادداشت: کتابنامه: ص. ۱۷۰-۱۸۷.
موضوع: شهروندان ایرانی
Civics, Iranian
شهرداری -- ایران -- مشارکت شهروندان
Municipal government -- Iran -- Citizen participation
رده بندی کتاب: HT۱۴۹
رده بندی دیویی: ۳۰۷/۳۲۱/۹۵۵
شماره کتابشناسی: ۸۸۰۸۸۰۸۸
ملی
اطلاعات رکورد: فیا

عنوان: شهرداری و فرهنگ شهروندی

مؤلف: مهدی اسلامی

ناشر: نورا

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۴۵-۷۶-۶

مرکز نشر: میدان انقلاب، خیابان ملیزی جابج، جنب بازارچه کتاب، بن بست

میدان پلاک ۲

تلفن: ۰۹۱۲۵۰۱۱۴۵۲

پست الکترونیکی

nashrenoora@gmail.com

سایت انتشارات

www.nashrenoora.ir

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

فهرست مطالب

۱۰	پیشگفتار.....
۱۳	درآمدی بر فرهنگ شهروندی.....
	فصل اول: فرهنگ شهروندی
۱۶	۱-۱- مقدمه.....
۱۸	۲-۱- مدیریت فرهنگ شهروندی.....
۲۰	۳-۱- مفهوم فرهنگ.....
۲۱	۱-۳-۱- ویژگی‌های عمومی فرهنگ.....
۲۳	۴-۱- تأثیر فرهنگ بر توسعه و اهمیت و مفهوم توسعه فرهنگی.....
۲۷	۱-۴-۱- عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی.....
۲۸	۵-۱- استراتژی فرهنگی.....
۳۲	۶-۱- فرهنگ عمومی.....
۳۴	۱-۶-۱- مؤلفه‌های فرهنگ عمومی.....
۳۸	۱-۶-۲- چالش‌های فرهنگ عمومی.....
۴۵	۷-۱- مفهوم شهروندی.....
۵۱	۱-۷-۱- نظریه‌های فرهنگ شهروندی.....
۶۲	۸-۱- فرهنگ شهروندی.....
۶۷	۱-۸-۱- عوامل مرتبط با فرهنگ شهروندی.....
۶۸	۲-۸-۱- اهمیت سیاست‌گذاری فرهنگ شهروندی.....
۷۱	۳-۸-۱- رویکردها به سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی شهروندی فرهنگی.....
۷۶	۴-۸-۱- شکل‌گیری هویت فرهنگ شهروندی.....
۷۹	۹-۱- مشارکت شهروندان.....
۸۰	۱-۹-۱- دیدگاه‌های نظری مشارکت شهروندان.....
۸۰	-دیدگاه کارکردگرایی.....

نگرش موزه ای.....	۸۲
مکتب نوسازی.....	۸۳
۱-۱۰-۱- حقوق شهروندی.....	۸۹
۱-۱۰-۱- حقوق شهروندی از دیدگاه امام خمینی.....	۹۳
۱-۱۱-۱- انواع شهروند.....	۹۵
۱-۱۲-۱- فرایند تاریخی تکوین شهروندی در جامعه ایران.....	۱۰۰

فصل دوم: آموزش شهروندی

۱-۲- مقدمه.....	۱۰۷
۲-۲- آموزش شهروندی و الگوهای آن در جامعه.....	۱۰۹
۳-۲- آموزش برای شهروندی و انواع آن.....	۱۱۳
۴-۲- شهروندی و آموزش.....	۱۱۷
۵-۲- لزوم آموزش شهروندی.....	۱۱۸
۶-۲- نقش آموزش شهروندی در جامعه.....	۱۳۲
۲-۶-۱- آموزش شهروندی به عنوان یک واقعیت اجتماعی.....	۱۳۵
۲-۶-۲- آموزش شهروندی به عنوان یک واقعیت تربیتی.....	۱۳۹
۲-۶-۳- آموزش شهروندی به عنوان واقعیت سیاسی.....	۱۴۰
۲-۶-۴- آموزش شهروندی به عنوان واقعیت فرهنگی.....	۱۴۱
۲-۷- بررسی وضعیت آموزش شهروندی در کشورهای مختلف.....	۱۴۲

فصل سوم: شهرداری و فرهنگ شهرداری

۱-۳- مقدمه.....	۱۵۹
۲-۳- اهداف فعالیتهای شهرداری.....	۱۶۰
۳-۳- اهم فعالیتهای شهرداریها.....	۱۶۱
۳-۴- میزان مشارکت شهروندان در امور شهر با شهرداریها.....	۱۶۳

پیشگفتار

شهری که فرهنگ شهروندی شهروندان آن در سطح قابل قبولی نباشد، آرام آرام، کارکرد ماهوی خود را که مهمترین آن سکونت است، از دست می‌دهد و دیگر محل سکنی گزیدن نخواهد بود. چرا که سکونت و آرامش، نتیجه‌ی تعاملی پویا و نظام‌مند بین شهروندان با خدای هستی، خود و دیگر انسان‌ها و نیز محیطی است که در آن زندگی می‌کنند؛ چنانچه یکی از این ارتباطات دچار خدشه شود، اولین نتیجه آن، سلب آرامش روحی و روانی انسان است. از این رو اگر تمام شهروندان یک شهر به اصول زندگی در محیط‌های مشترک باید باشند و با آداب زندگی در کنار یکدیگر را رعایت نکنند، ادامه با هم بودن غیرممکن خواهد بود؛ و برای انسانی که ذاتاً اجتماعی آفریده شده است، نبودن در کنار جمع، مساوی با مرگ است. به عبارت دیگر، بدون رعایت عمومی الزامات فرهنگی زندگی در شهر، شهرنشینی بسیار سخت، زجرآور و حتی مرگبار می‌شود. پرواضح است که فرایند هنجارسازی و درونی نمودن این مراعات‌ها، جز در آموزش فرهنگ شهروندی قابل تعریف نیست. از زاویه‌ی دیگر، بدون ارتقای فرهنگ شهروندی، حرکت به سوی توسعه‌ی همه جانبه‌ی شهرها غیرممکن است. جالب آن‌که نتایج تحقیقات علمی نشان می‌دهد که حتی با زیرساخت‌های فعلی، در صورت ارتقای فرهنگ شهروندی، ظرفیت سکونت در شهرها، به میزان قابل توجهی افزایش می‌یابد؛ و شاخص‌های رفاه شهروندان نیز به

شدت رشد می‌کند. برای مثال، تنها با رعایت قوانین ترافیکی، ظرفیت اکثر معابر شهرها با همین زیرساخت‌های کنونی به طور محسوس افزایش می‌یابد و عبور و مرور در آن‌ها به شکل چشمگیری متحول می‌شود. فرهنگ عمومی افراد کل یک جامعه و کشور را از هر قشر اعم از تحصیل کرده و غیره شامل می‌شود؛ بنابراین می‌توان ترکیب پاپلیک کالچر^۱ را معادل انگلیسی آن دانست. یعنی آن فرهنگی که نسبت به افراد یک جامعه عمومیت دارد. از این منظر فرهنگ عمومی به مجموعه‌ای از باورها و رفتارهای صحیح و غیرصحیح یک جامعه گفته می‌شود و عوامل متعدد و متنوعی، قدیمی و جدید در پیدایش و ماندگاری آن تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم دارد. برای اساس، فرهنگ عمومی حوزه‌ای از نظام فرهنگی جامعه است که پشتوانه آن اجبار قانونی و رسمی نیست، بلکه تداوم آن در گروه اجبار اجتماعی اعمال شده از سوی آحاد جامعه و تشکل‌ها و سازمان‌های غیردولتی (غیررسمی) است. برخلاف حوزه فرهنگ رسمی، که در نهایت اجبار فیزیکی از آن حمایت می‌کند، حوزه فرهنگ عمومی عمدتاً بر پذیرش و اقناع استوار است و عدم پابندی به آن مجازات، به معنای حقوقی کلمه را در پی ندارد. با توجه به نقش حکومت در جامعه که انسجام بخشی است عدم تطبیق و همراهی فرهنگ عمومی با اهداف کلی نظام به عنوان اصلاح فرهنگ عمومی مورد توجه قرار می‌گیرد و حکومت با استفاده از

^۱ public culture

مکانیزم‌های مختلف تلاش می‌کند تا فرهنگ عمومی را با اهداف کلی
همه‌پیک سازد (عباسی، ۱۳۸۷، ۴۵۶).

www.ketab.ir